

Ecologisch werkprotocol

Onderhoud watergangen en vijvers (hekkelen, maaien en klepelen)

Gemeente Smallerland – Verwijderen begroeiing

1. Algemeen

Dit ecologisch werkprotocol is opgesteld voor het verwijderen van begroeiing langs watergangen en vijvers binnen de gemeente Smallingerland. Het protocol beschrijft de ecologische randvoorwaarden, werkmethoden en mitigerende maatregelen om schade aan beschermde flora en fauna te voorkomen.

2. Wettelijk en beleidsmatig kader

De werkzaamheden worden uitgevoerd als bestendig beheer en vallen onder de Omgevingswet. Daarbij geldt de specifieke zorgplicht voor flora en fauna. Het werkprotocol sluit aan op:

- Actualisatie Gedragscode Soortbescherming;
- Actualisatie Gedragscode Soortbescherming Gemeente Smallingerland 2023;

3. Projectomschrijving en werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het hekkelen en opschonen van watergangen, maaien van het natte profiel (watergangen en vijvers), maaien en klepelen van taluds (droog profiel) en het handmatig vrijmaken van duikerin- en uitmondingen. De werkzaamheden worden uitgevoerd in het voor- en najaar in het kader van de jaarlijkse herfstschouw.

4. Risico-inventarisatie beschermde soorten

Uiterlijk één week voorafgaand aan de uitvoering vindt per werkvak een veldinspectie plaats. Daarnaast wordt een check uitgevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De risico-inventarisatie is gericht op het vaststellen van aanwezigheid van beschermde soorten, nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen.

Bijzondere aandacht gaat uit naar onder meer broedvogels (zoals ijsvogel en oeverwaluw), amfibieën, vissen (paai- en opgroeihabitat), waterspitsmuis, (grote en kleine) modderkruiper en beschermde libellen zoals de groene glazenmaker.

5. Werkvolgorde en organisatie

Gedurende de uitvoering wordt de volgende vaste werkvolgorde aangehouden:

1. Veldinspectie van het werkvak en vastlegging waarnemingen;
2. Invullen registratieformulier flora en fauna;
3. Afstemming met opdrachtgever indien aanvullende maatregelen nodig zijn;
4. Toolbox met uitvoerend personeel;
5. Uitvoering werkzaamheden conform dit ecologisch werkprotocol.

6. Te treffen beschermingsmaatregelen

Algemene uitgangspunten zijn gefaseerde uitvoering, het bieden van vluchtroutes voor fauna, zorgvuldig omgaan met vrijkomend materiaal en naleving van de natuurkalender.

6.1 Opschonen en hekkelen watergangen

Het opschonen van watergangen vindt bij voorkeur plaats in de periode 18 augustus tot 15 december. Op trajecten waar (mogelijk) beschermde soorten voorkomen of waar de gedragscode dat soortspecifiek voorschrijft wordt maximaal 50% van de watervegetatie verwijderd. Het vrijkomende materiaal wordt direct op de oever gedeponeerd en minimaal twee dagen laten liggen, zodat fauna kan terugkeren naar het water. Indien beschermde soorten worden aangetroffen, worden deze handmatig teruggezet.

6.2 Maaien watergangen en vijvers (nat profiel)

Maaien van watergangen en vijvers vindt bij voorkeur plaats buiten het broedseizoen. Bij werkzaamheden in het broedseizoen wordt vooraf gecontroleerd op nesten, visbroed en eiklumpen. Rondom actieve nesten wordt een beschermingszone van minimaal 5 meter aangehouden.

6.3 Maaien en klepelen taluds (droog profiel)

Taluds worden bij voorkeur na 15 juli gemaaid. Maaien vindt plaats van boven naar beneden en gefaseerd, zodat fauna kan uitwijken naar aangrenzende vegetatie. Bloeiende en zaaddragende planten worden waar mogelijk gespaard.

7. Onvoorziene natuurwaarden

Indien tijdens de werkzaamheden beschermde soorten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetroffen, worden de werkzaamheden direct stilgelegd. De uitvoerder meldt dit bij de opdrachtgever en de afspraken worden vastgelegd in het registratieformulier.

8. Registratie, toezicht en communicatie

Tijdens de uitvoering wordt dagelijks een registratieformulier flora en fauna ingevuld. Ook indien geen bijzonderheden zijn aangetroffen, wordt dit geregistreerd. De gemeente Smallerland houdt toezicht op een zorgvuldige uitvoering van het werk.

9. Slotbepaling

Dit ecologisch werkprotocol is bindend voor alle betrokken partijen. Afwijkingen zijn uitsluitend toegestaan na overleg en schriftelijk akkoord van de opdrachtgever en, indien noodzakelijk, een ecologisch deskundige.